

FESD-standardiseringsgruppen
Att: Palle Aagaard
IT- og Telestyrelsen
IT-strategisk kontor
Holsteinsgade 63
2100 København Ø

Generelle bemærkninger

Formen på standarden er så teknisk og kompliceret, at "kunderkredsen" (kommunerne) ikke har en chance for at forstå indholdet uden bistand fra leverandørerne. Der burde derfor som grundlag for denne standard være en række forståelige use cases, der beskriver de opgaver som integrationen forventes at løse.

Der er i standarden fokus på oprettelse af stedfæstelser og søgning på tværs af systemerne. Analysedelen er fuldstændig udeladt. Der mangler en afklaring af behovet for at kunne joine data mellem ESDH og GIS i forbindelse med analyser og statistisk arbejde.

Standarden lægger naturligvis vægt på integrationen mellem ESDH og GIS, men der mangler betragtninger om, hvordan integration til andre systemer håndteres. Her tænkes især på, at der er andre fagsystemer, der også har behov for stedfæstelser.

Eksempelvis er det ikke unormalt, at man i andre fagsystemer arbejder med geografiske registreringer og stedfæstelser og, at man fra disse fagsystemer har en integration til ESDH.

Eksempelvis er det ikke unormalt, at man i byggessagssystemet stedfæster en sag, men det er ikke ensbetydende med, at den er stedfæstet i ESDH eller GIS.

Hvordan undgår man dobbeltarbejde ved stedfæstelse, og hvordan sikrer man konsistens og entydighed i data på tværs af disse systemer?

Vi, som "kunder", oplever det som et problem, at ingen kan afgøre om en integration lever op til kravene. Det skyldes bl.a. en række svært tilgængelige tekniske specifikationer, men måske i lige så høj grad manglende konkrete specifikationer, bl.a. vedr. xml-schemes. I værste tilfælde risikerer "kunden" at stå som gidsel mellem 2 leverandører, der hver især påstår, at de overholder standarden, men uden at systemerne kan snakke sammen. Formålet, om at gøre implementeringen billigere og udskiftning lettere, er på ingen måde overholdt ved denne standard alene.

Der mangler med andre ord en form for certificering, som leverandørerne skal erhverve, og som sikrer, at vi som kunder får en integration, der virker.

Som standarden er udformet på nuværende tidspunkt, har den ingen værdi i kommunal sammenhæng.

Business Case

Den beskrevne business case er ikke fyldestgørende. Der efterlyses konkret afdækning af interessenter (kommunale forvaltninger, regioner, statslige institutioner), deres behov (byggesager, natur- og miljørager og andre tekniske sager) og tilhørende use cases, som så kan ligge til grund for selve integrationsmodellen.

Derudover er der et behov for at afdække følgende i en business case:

- Hvilken detaljeringsgrad/nøjagtighed (gerne som anbefalinger) forventes der af en stedsfæstelse i forhold til en given sagstype? Vil man fx til en byggesag stedsfæste bygningen, adressepunktet eller ejendommen?
- Skal en stedsfæstelse betragtes som en skitse, eller er der et nøjagtighedskrav?
- Kan man ved stedsfæstelser nøjes med at benytte polygoner og undlade punkter og linjer?
- Integration til andre systemer – fx fagsystemer til bygge- og miljørager, og hvordan man undgår dobbelt registrering.
- Analyse af data – der er behov for at man kan joine data mellem ESDH og GIS for at lave avancerede dataanalyser.

2.5 Overordnet eksempel

Der er nævnt et overordnet eksempel, men det er i virkeligheden meget konkret, og måske også et tænkt eksempel, der ikke yder retfærdighed som grundlag for en behovsanalyse.

Der er også nævnt at *”for sagen kan der være tale om at undersøge servitutter på de involverede matrikler”* – dette vil kræve en integration til tinglysning, og er derfor ikke rigtig relevant i relation til integration mellem ESDH og GIS.

Der bør beskrives en række use cases på typiske opgaver, hvor integrationen vil tilføre effektivitet i sagsbehandlingen, fordi der er foretaget stedsfæstelse af sager.

Et eksempel kunne være:

En råstof sagsbehandler ønsker at vide, hvilke sager kommunen har haft i et område, hvor der ønskes gravet grus. Sagsbehandleren tegner i GIS et område med en buffer på 2 kilometer omkring det område, sagen drejer sig. Klikker på ”Vis sager i området i ESDH”. ESDH viser en liste over alle stedsfæstede sager i søgeområdet. Sagsbehandleren vælger på listen i ESDH de sager, der drejer sig om råstoffer eller grundvand. Klikker i ESDH på ”Vis udvalgte sager i GIS”. De stedsfæstede sagsområder for de udvalgte sager vises i GIS. Sagsbehandleren kan nu vurdere geografien i sagerne. Hun vælger at se nærmere på de sager, der ligger tættest på råstofområdet.

Sagsbehandleren udvælger/markerer de relevante stedsfæstelser i GIS og ”Klikker vis sager i ESDH”. ESDH viser nye liste med råstof og grundvandssager, der ligger tæt på området med ønske om grus indvinding og sagsbehandleren kan åbne sagerne en for en.

Det er vigtigt, at integrationen giver mulighed for ovennævnte cirkulære søgning mellem ESDH og GIS.

2.8.1 Samsøgning - sikkerhed

Opmærksomheden rettes på den potentielle mulighed for at hente følsomme data fra ESDH. I kommunal sammenhæng er det ikke et problem, da det ikke giver nogen mening at stedfæste følsomme sager (personsager) i stil med tvangsfjernelser eller skilsmisser. Det giver kun mening at stedfæste sager der har en eller anden geografisk udstrækning (ejendomssager og emnesager).

Selvom det er rimeligt at nævne problematikken, så er medarbejderne i kommunerne under alle omstændigheder underlagt forvaltningsloven, herunder §32 hvori der står: *"Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, må ikke i den forbindelse skaffe sig fortrolige oplysninger, som ikke er af betydning for udførelsen af den pågældendes opgaver."*

Funktioner i ESDH-GIS-integrationen

Der mangler en mulighed for, at man fra ESDH kan starte en redigering af en stedfæstelse. Det vil i et vist omfang være relevant at kunne redigere en eksisterende stedfæstelse, og hvis man skal følge tankegangen om, at det er ESDH systemet, der ejer stedfæstelsen, så er det vel også fra ESDH at en redigering skal initieres?

3.1.1.6 Nabohøring

En funktionalitet til at håndtere nabohøring er bestemt ønskelig, men som det er beskrevet er det ikke fyldestgørende. Hvem der skal høres i et givent tilfælde er afhængigt af det fagområde sagen vedrører. Begrebet nabohøring bør derfor defineres nærmere, idet der er for mange ubesvarede spørgsmål.

- Hvad er en nabo (matrikel, ejendom, adresse)?
- Hvordan finder man en nabo (hvor langt væk bor en nabo, ligger de indenfor et udpeget areal eller støder de op til et udpeget areal)?
- Hvilke modtagere ønsker man i forbindelse med brevflætning (adresser, ejendomme, beboere, virksomheder eller ejere?)

Den underliggende datastruktur (ESR, BBR, CVR og CPR) ret kompleks og svær tilgængelig. Det er derfor nødvendigt med en grundig udredning af data og deres relationer, før der overhovedet kan defineres de nødvendige høringstyper.

Da nabohøring ikke kun har relevans i forhold til ESDH, men også i forhold til andre fagsystemer, bør det reelt tages ud af denne standard og beskrives i sin egen standard. Det vil derudover ikke være tilfredsstillende hvis denne funktionalitet kun virker på stedfæstede sager.

3.1.1.7 Konfliktsøgninger

Konfliktsøgning bør fjernes fra standarden. Der er ikke nogen fast definition på hvordan en konfliktrapport skal bygges op, det er en individuel implementering i GIS, og har reelt ikke noget med integrationen at gøre.

Så længe det er muligt at udføre en konfliktsøgning i GIS og for-journalisere denne i ESDH på samme måde som et kortplot eller andet dokument, så er behovet opfyldt.

3.1.1.9 Geografisk område anvendt som søgekriterium

Det er meget vigtigt at man fra GIS kan udpege et geografisk område, der kan indgå som søgekriterium ved en ESDH søgning. Denne funktionalitet er helt essentielt i det daglige arbejde, og uden denne funktionalitet har standarden som helhed ingen værdi.

Opgaven er vel ikke sværere end, at man i GIS tegner en polygon, udføre en spatial søgning og undersøger, hvilke sager der ligger inden for denne polygon. Derefter sendes en liste af stedfæstelsesID'er til ESDH (se pkt 3.1.2.2 Søgning i GIS med resultatvisning i ESDH-system). Det kan jo ikke være meningen at polygonen skal sendes til ESDH og at ESDH skal implementere spatial søgefunktionalitet.

Det geografiske område bør indgå i ESDH-systemets søgemekanisme ligesom alle andre søgekriterier (f.eks. dato, sagsbehandler, sagstitel osv), så den kan anvendes til at indsnævre en søgning i en iterativ proces.

3.2 Implementeringsmiljø

Der står *"En direkte klient-til-klient-kommunikation er ønskelig og opnåelig"*. Det er et absolut krav at klienterne kan snakke direkte med hinanden, således at integrationen opleves som 'intelligent' og smidig.

De processer der er beskrevet i standarden skal kunne gennemføres uden at brugeren oplever at arbejdsprocessen bliver afbrudt af et manuelt skifte fra et system til et andet.

De muligheder, der er for klient til klient kommunikation, skal beskrives.

3.3 Indbakkefunktion

Som nævnt ovenfor kan klient til klient kommunikation ikke undværes. Det er naturligvis reelt nok at de tunge informationer udveksles via serverdelen, men klienterne skal kunne initiere opgaver hos hinanden med reference til det indhold, der er placeret i indbakken.

3.4 Oprettelse af stedfæstelse – generelt

Der står *"Et ESDH-objekt **kan** være et af følgende objekter"*. Det skal erstattes med *"Et ESDH-objekt **skal** være et af følgende objekter"*

En stedfæstelse kan desuden ikke relatere til en person.

Der står *"Et GIS-objekt **kan** være et af følgende objekter"*. Det skal erstattes med *"Et GIS-objekt **skal** være et af følgende objekter"*.

Der står *"Generering af stedfæstelses-ID **kan** foretages af ESDH-system"*. Det skal erstattes med *"Generering af stedfæstelses-ID **skal** foretages af ESDH-system"*

Der mangler en specifikation af hvilke informationer, der overføres i forbindelse med oprettelsen, og hvilke der skal gemmes i GIS.

Der lægges op til - mellem linjerne - at det kun er stedfæstelses-ID der gemmes i GIS. Det er ikke nok til at kunne løse de opgaver, der er i kommunalt regi. Der er behov for flere oplysninger i GIS, således at data i GIS kan kategoriseres og tematiseres dels kartografisk, dels til mere avancerede analyseformål.

Der skal selvfølgelig tages hensyn til problematikken vedr. ikke-ajourførte redundante data, og der skal findes en balance mellem permanent tilkoblede sagsdata, i givet fald. med mulighed for opdatering, og join/udtræk af større datamængder og mulighed for at trække på samtlige ESDH-data ved specielle behov. Det er således nødvendigt, at standarden forholder sig reelt til behovet for analyse og tematisering og finder løsningsmuligheder.

Følgende informationer foreslår vi permanent tilknyttet til et GIS objekt (med mulighed for opdatering – selvfølgelig ikke for StedfæstelsesID, dato og system)

- Stedfæstelses ID – nøgle mellem GIS og ESDH
- Sagsnummer – det kan sagsbehandleren forholde sig til.
- Dato for oprettelse af stedfæstelse
- Initialer på den der har oprettet stedfæstelsen

- Organisatorisk tilknytning – til tematisering, kan eventuelt også benyttes til at styre rettigheder.
- Navn på det system der har oprettet stedfæstelsen. Der kan være andre systemer der opretter stedfæstelser.
- Titel fra sagen eller anden fri tekst beskrivelse.
- KL's journalnøgle eller lign. – til tematisering

Der er reelt kun behov for polygoner, da linjer og punkter ikke eksisterer i den virkelige verden. Alt har en form for udstrækning. Punkt kan repræsenteres ved en cirkel og man kan lave en buffer om en linje.

3.6 Manuel oprettelse af stedfæstelse

Der står "*Funktionen **kan** aktiveres af brugeren fra ESDH-systemet eller fra GIS.*". Det skal erstattes med "*Funktionen **skal** aktiveres af brugeren fra ESDH-systemet*".

Der står "*Alle relevante data for det ESDH-objekt, der ønskes stedfæstet, overføres til GIS*". Hvilke relevante data er det? Er det korrekt opfattet, at der ikke overføres en geografisk nøgle, således at det relevante geografiske område kan fremsøges?

Hvis der på sagen forefindes en geografisk nøgle, skal denne bruges til at fremsøge det relevante geografiske område, således at brugeren kan oprette en stedfæstelse i det rigtige område.

Hvis der på sagen forefindes flere geografiske nøgler, så skal ESDH enten præsentere brugeren for en dialog hvor brugeren kan foretage et valg, eller der skal være mulighed for at opsætte et regelsæt i således at ESDH kan vælge den mest fordelagtige geografiske nøgle.

Der står "*Efter afsluttet stedfæstelse sender GIS relevante data til ESDH-systemet*". Det skal erstattes med "*Efter afsluttet stedfæstelse sender GIS bekræftelse til ESDH*".

3.14 Gem GIS-dokumentation ESDH

Det skal være muligt at gemme i PDF format på grund af formatets udbredelse.

3.14.1.1 Vælg GIS-objekt

Der står: "*Sagsbehandleren vælger det GIS-objekt, hvortil kortbilaget skal tilknyttes*". Hvorfor skal der vælges et GIS-objekt?

Dette må bero på en misforståelse for et kortbilag behøver ikke at have nogen relation til hverken et GIS-objekt eller en stedfæstet sag. Kortbilaget er at betragte som et dokument på lige fod med andre dokumenter der frit kan journaliseres på en sag.

3.15.1.1 Vælg GIS-objekt

Der står: "*Sagsbehandleren vælger det GIS-objekt for hvilket, der ønskes vist relaterede ESDH-objekter*". Det skal rettes til "*Sagsbehandleren vælger det eller de GIS-objekt(er) for hvilke(t), der ønskes vist relaterede ESDH-objekter*".

3.16 Hent Data fra ESDH for GIS-objekt

Det vil være til stor nytte, at aktuelle sagsdata kan overføres fra ESDH til GIS med henblik på visualisering. Eksempelvis for på kort at vise hvor alle råstofsager fra 2008 er geografisk placeret, eller hvor der i perioden 2008 er uafsluttede sager om udvidelse af husdyrbrug.

Der skal derfor være mulighed for, at der ved en forespørgel i ESDH kan overføres alle relevante sagsdata fra ESDH til GIS for en udvalgt mængde af sager, med henblik på tematisering i GIS.

Dette høringssvar er indgivet på vegne af:

- Glostrup Kommune
- Haderslev Kommune
- Vejen Kommune
- Vejle Kommune
- Aabenraa Kommune
- Vordingborg Kommune
- Ringsted Kommune
- Guldborgsund Kommune
- Greve Kommune
- Holbæk Kommune
- Esbjerg Kommune
- Sønderborg Kommune
- Fredericia Kommune

Venlig hilsen

Anita Enevoldsen
GIS koordinator
3017 0889 eller 7996 6155
anen@vejenkom.dk

www.vejenkom.dk